

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a V-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

S-a desfăcut din mugur, într-o dimineață caldă a începutului de primăvară. Cea dintâi rază de soare s-a împletit pe ea, ca o sârmă de aur, făcând-o să tremure de fericirea unei asemenea atingeri. Ziua întâi i s-a părut scurtă și apropierea nopții o mâhni. Lumina se stinse, răcoarea o făcu să se zgribulească, să se vâre între celelalte și să aștepte, ațipind, până a doua zi, venirea soarelui.

Cu ce revărsare de strălucire se ridică stăpânitorul lumii sus, pe cer! Raza se coborî din nou, și toată ziua, încălzită, frunza se scaldă în albastrul văzduhului.

În scurtă vreme se desfăcu mare, verde, mai frumoasă ca toate, mai sus decât celelalte, tocmai în vârf. De deasupra îi cădea lumină, de dedesubt se ridica până la ea mireasma crinilor albi, singuratici, cu potirul plin de colbul aurului mirositor.

Un ciripit străin o miră. Și cea dintâi rândunică, venită de departe, tăie albastrul ca o săgeată, înconjură copacul de câteva ori, cu strigăte de bucurie, apoi se așează pe streășina casei, cântând mereu...

Dar, într-o dimineață, raza de soare nu mai veni. Cerul rămase acoperit de nori. Cea dintâi picătură de ploaie o izbi rece, greoaie. Câteva zile a plouat. Nici rândunelele nu se mai vedeau. Dar mirosul crinilor, seara, se împrăștia, puternic, umed: o amețea.

După zilele acestea lipsite de scânteiere, soarele răsări într-o dimineață înfocat, vărsând parcă flăcări, încălzind totul în câteva clipe. Raza o fripse. În după-amiaza zilei acesteia, o pasăre cu pene verzi și galbene, un scatiu, veni, moleșit de căldură, de se furișă sub ea, la umbră, la adăpost. Și frunza se bucură, acoperi cum putu mai bine pasărea; iar aceasta ciripi, întâi înăbușit, din gușă, apoi mai prelung, mai dulce, cum nu auzise frunza cântec.

Și în fiecare zi pasărea venea să se ascundă de căldura cotropitoare, în fiecare zi frunza o ferea, și seara cântecul se împrăștia vesel.

Emil Gârleanu, *Frunza*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Notează, din textul dat, două cuvinte care aparțin câmpului lexical al *naturii*. **4 puncte**
2. Precizează câte un sinonim contextual al cuvintelor subliniate în text: văzduhului și se împrăștia. **4 puncte**
3. Transcrie, din text, două figuri de stil diferite, menționând felul fiecăreia. **4 puncte**
4. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Cu ce revărsare de strălucire se ridică stăpânitorul lumii sus, pe cer!* **4 puncte**
5. Scrie o secvență narativă, de 50 – 80 de cuvinte, care să aibă ca personaje frunza și scatiul ce se adăpostea sub ea. **4 puncte**

B. Redactează o compunere descriptivă, de minimum 100 de cuvinte, în care să prezinți frumusețea crinilor. 20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- formularea unui titlu potrivit; **2 puncte**
- respectarea convențiilor textului descriptiv; **6 puncte**
- utilizarea a două figuri de stil diferite; **6 puncte**
- prezentarea unor idei creative, adecvate cerinței. **6 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Atunci când privim la cer și la frumusețea lui, la soare, lună, stele și la lumina lor, la pământ și la plinirea lui, cunoaștem în ele umbletul Dumnezeuului nostru și recunoaștem pe Însuși Dumnezeu Care și-a arătat umbletul în ele și astfel ne plecăm a proslăvi* atotputernica Lui putere: căci toate le-a făcut din nimic, numai prin Cuvântul Său; înțelepciunea Lui: că toate le-a orânduit și le-a întocmit așa de minunat; bunătatea Lui: că toate le-a făcut de dragul nostru, iar El nu avea nevoie de ele, fiind mai înainte de veci, ca și acum [...]. Iar făpturile sunt ca niște urme ale Dumnezeuului nostru, din care Îl recunoaștem pe Însuși Dumnezeu [...]. Nu poate cineva să nu se minuneze de atotputernicia, înțelepciunea și bunătatea lui Dumnezeu dacă stă să cugete cu luare-aminte la felul în care soarele, spre folosul lumii de sub cer, răsare, apune și iarăși răsare, înconjurând în douăzeci și patru de ceasuri întreaga întindere nemăsurată a cerului, aducând primăvara și vara atunci când se apropie de noi, lăsându-ne toamna și iarna atunci când pleacă; la felul cum în văzduh, stihia* cea mai subțire, se țin norii, plini de apă ca niște burdufuri, nu cad, ci umblă din loc în loc, duc apa și o slobozesc* pe pământ; la felul în care pământul, stihia cea mai mare și grea, este întărit în mijlocul văzduhului și nu se abate de la locul său, la felul în care scoate din sânurile sale, ca din niște vistierii*, roade felurite și nenumărate.

Sfântul Tihon din Zadonsk, *Despre adevăratul creștinism*

*a proslăvi – a slăvi, a preamări

*stihie – fiecare dintre cele patru elemente (foc, apă, aer, pământ)

*a slobozi – a elibera

*vistierie – bogăție

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Identifică două însușiri ale divinității. **4 puncte**
2. Precizează motivul pentru care se cuvine să Îl slăvim pe Dumnezeu. **4 puncte**
3. Transcrie două elemente create de Dumnezeu. **4 puncte**
4. Menționează cum se manifestă *bunătatea* lui Dumnezeu, în opinia autorului. **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, fragmentul: *făpturile sunt ca niște urme ale Dumnezeuului nostru*. **4 puncte**

B. Redactează un text, de minimum 100 de cuvinte, în care să surprinzi frumusețea Raiului, valorificând propria imaginație, experiența personală (culturală sau religioasă).

20 de puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a VI-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

— Dumneavoastră sunteți scriitorul?

— Da.

— A! dați-mi voie să vă mulțumesc pentru ceasurile de fericire pe care ni le-ați procurat și mie și familiei mele, în vacanța trecută... Am o fată care citește foarte bine... Seara, după masă, ne citea din cartea dumneavoastră... Ne-ați produs o mulțumire... Ce bine o să le pară când le-o spune că v-am cunoscut!

— Domnule căpitan, sunt foarte măgulit de omagiul...

Atât am apucat să îngân căpitanului, pe care nu știu cum îl cheamă, pe care nu l-am mai văzut niciodată, dar pe care niciodată nu-l voi uita...

Acum, întors în vagon, privind somnul liniștit al prietenului, mă gândeam la glasul blând al căpitanului și la vorbele lui, și-mi ziceam: „Vasăzică am dus un strop de fericire în casa lor... Pentru câteva clipe i-am făcut să uite de propriile nefericiri și să se înduioșeze de ale altora... Are o fată care citește bine... Seara, după masă... desigur în sufragerie, după ce s-au adunat tacâmurile și firimiturile... Un cerc mare de lumină jos, care îmbrățișează întreaga familie, și un cerc mai mic sus pe tavan... Desigur, Prâslea cere ceva mămicii și căpitanul îl dojenește cu degetul arătător ridicat în sus: *Puiule, sst! Ți-am spus: când citește Lenuța, să stai cuminte!* Un strop de fericire am dus eu în casa lor.

I. Al. Brătescu-Voinești, *Întuneric și lumină*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Transcrie două figuri de stil diferite, precizând felul lor. **4 puncte**
2. Menționează un tipar textual identificat în text, ilustrându-l cu o secvență. **4 puncte**
3. Precizează motivul pentru care căpitanul îi mulțumește scriitorului. **4 puncte**
4. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, sensul enunțului: *Vasăzică am dus un strop de fericire în casa lor... Pentru câteva clipe i-am făcut să uite de propriile nefericiri și să se înduioșeze de ale altora.* **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, modul în care lectura reunește familia. **4 puncte**

B. Imaginează-ți că tocmai ai adus un strop de fericire în viața cuiva.

Scrie o compunere narativă în care să relatezi întâmplarea.

20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- formularea unui titlu potrivit; **2 puncte**
- respectarea convențiilor textului narativ; **6 puncte**
- utilizarea a două trăsături/elemente de portret; **6 puncte**
- prezentarea unor idei creative, adecvate cerinței. **6 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Prietenul sincer este cel care ia parte, în clipa ispitei, la întristările, nevoile și încercările aproapelui, ca și cum ar fi ale sale, dar într-un chip discret și fără a se tulbura. Prin urmare, prietenia, adică dragostea, este aceea care-i unește pe oameni solidarizându-i și trezind nevoia de a face bine aproapelui. De altfel, prietenul credincios este un loc de refugiu bine întărit, fiindcă la vreme de bunăstare îi este aproapelui sfetnic bun, iar în necazuri își oferă ajutorul pe deplin sincer, luând parte pe de-a-ntregul la greutățile lui. [...] Asta înseamnă că prietenul sincer nu-și schimbă comportamentul și simțămintele în funcție de moment și cu siguranță nu profită de ocazii.

Makarios Griniezakis, *Puterea iertării*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Numește sentimentul care îi unește pe oameni și îi face mai buni. **4 puncte**
2. Enumeră două calități ale unui prieten adevărat. **4 puncte**
3. Precizează două situații în care oamenii dovedesc o prietenie sinceră. **4 puncte**
4. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea unui prieten în momente de încercare, valorificând textul dat. **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația fragmentului: *prietenul credincios este un loc de refugiu bine întărit*. **4 puncte**

B. Redactează un text, de minimum 150 de cuvinte, în care să surprinzi frumusețea prieteniei, valorificând experiența personală (culturală și/ sau religioasă).

20 de puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**

Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Într-o zi din astea, plină de plânsete și văicăreli, se abătu în sătucul oropsit un strein. A intrat dis-de-dimineață neoprit în băătura neîmprejmută a celei dintâi case din marginea de răsărit și a înaintat nebăgat de seamă până lângă prispa unde guițau de foame o ciotcă de prunci. Din ce în ce mai stârnit, colindă ogradă de ogradă, rugându-se de ospeție. Peste tot îl întâmpinau, dușmănoase, sărăcia, jalea și amarul. Din câteva locuri fu gonit cu vorbe urâte, ca un milog păcătos, deși nu avea înfățișarea; nu se tânguia, nu întindea mâna. [...] Cerea nu pomană, ci omenie. Părea un bărbat în putere, deși uscățiv și subțiratic, de înălțime mijlocie, cu chipul prelung și trist. Purta barbă castanie, părul lung, cu cărare la mijloc, dat călugărește pe spate. Curat îmbrăcat, într-un soi de zeghe lungă, ca un anterior, de aba țărănească, albă [...]. Ce izbea însă la el aproape de înfricoșau, erau ochii mari, adânci, de culoarea alunei prăjite. Și triști, triști, de toată tristețea satului ăstuia, strânsă acolo la un loc, în ei. [...]. Nimeni nu i-a ieșit înainte. El a pășit domol până în prispa scundă, unde descoperi trei copilași culcați pe un maldăr de buruieni. [...]

— N-ai tu ceva merinde?

— N-am nimic decât humă. [...] Ține de foame. Ochii streinului iar se înmuieră în lacrimi. Până acum, toți ceilalți la ușa cărora bătuse nici măcar la pământul ăsta cu înfățișare unsuroasă nu-l poftiseră.

— Stați... Nu mâncați! [...] O să facem alt soi de bucate... [...] Ciorbă de pietroi...

Și streinul merse câțiva pași și ridică de pe bătătură un bolovan cât doi pumni.

— Aleargă și fă rost de merinde de la vecini! Roagă-te de ei! Spune-le că e vorba de o ciorbă minunată, care o să vă sature pe toți. [...]

Pe urmă, cu multă băgare de seamă și evlavie, ca și când ar fi săvârșit o adevărată taină, lăsă binișor pietroiul în apa din vas. Omul îngenunche acolo, în băătura stearpă. [Cu ajutorul unor vecini, făcu rost de ceapă, slănină, cartofi, pătrunjel, leuștean, morcovi, țelină, ardei.]

„Ei, acum e acum!” Făcu el, rădicând ochii întâi la cer și apoi coborându-i roată spre cei de jos. Apoi a poftit la mâncare lumea toată. Și s-au așezat cu mic cu mare, ca la ei acasă. Stând tot timpul în picioare și alergător neconținut de colo până colo, unde era nevoie, streinul a slujit pe fiecare cum se cuvine. [...] Nu se gândeau nici măcar să-i mulțumească, așa c-o vorbă.

— Bine ar fi să avem în fiecare zi câte un praznic ca ăsta!

— Dacă vreți, prinse cu însuflețire călătorul firul, așa are să fie totdeauna, ba chiar și mai bine, vă dau eu cheazășie. Ceaunul și pietroiul rămân aici, ale tuturor. Măine se rânduiește altcineva în locul meu. Dar, pe deasupra lor și mai mult decât toate bunătățile aduse de dumneavoastră, are să facă minuni, cum a făcut și azi, dragostea celor ce se strâng ca să se ajute singuri și unul pe altul, cu puținul pe care-l are fiecare.

Streinul umblase după căpătat, tot ca un milog. Numai că, în loc să mănânce el ceea ce strânsese, îl împărțise tot lor.

Vasile Voiculescu, *Ciorbă de bolovan*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Transcrie două structuri care indică timpul din primul paragraf. **4 puncte**
2. Menționează două atitudini ale străinului atunci când pune bolovanul în oală. **4 puncte**
3. Precizează un motiv pentru care străinul rămâne în *sătucul oropsit*. **4 puncte**
4. Prezintă rolul străinului în armonizarea relațiilor din interiorul comunității. **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, o semnificație a secvenței: „Ce izbea însă la el aproape de înfricoșau, erau ochii mari, adânci, de culoarea alunei prăjite. Și triști, triști, de toată tristețea satului ăstuia, strânsă acolo la un loc, în ei.” **4 puncte**

B. Redactează un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți *comuniunea cu semenii și cu divinitatea*. **20 de puncte**

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- formularea unui titlu potrivit; **2 puncte**
- respectarea convențiilor textului narativ; **4 puncte**
- utilizarea a minimum două trăsături/elemente de portret; **4 puncte**
- prezentarea unor idei creative, adecvate cerinței. **8 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Iubiții mei,

[...]

Iubirea este față către față, persoană către persoană. «În iubire, omul face pentru prima oară cunoștință cu sine însuși, și aceasta prin intermediul unui celălalt» – adică nu se poate cunoaște decât într-o relație cu alt om, o altă persoană. 1. În iubire, omul constată, nu doar cu titlu informativ, ci existențial, că celălalt există. Adică până acum te interesa doar persoana ta, eul personal. Tu erai lumea. În iubire descoperi că nu ești singur, că lumea nu este numai eu, ci lumea devine Eu și Tu. 2. În iubire, omul își dorește foarte mult ca celălalt să existe. 3. În iubire, faptul că celălalt există devine mult mai important, mai semnificativ decât faptul că el însuși există. Asta înseamnă că nu mai trăiești tu, ci celălalt trăiește în tine, și tu în el. [...] Vă scriu și eu vouă, tinerii mei iubiți: nu vă lăsați amăgiți, ci învățați cu adevărat să iubiți ca să fiți fericiți. Căci iubirea adevărată nu vine și pleacă-ndată. Ea crește odată cu sufletul și cu ființa voastră, până pe Cruce, adică până la Jertfă. Pentru că măsura iubirii este măsura jertfirii, și măsura jertfirii este măsura iubirii. Măsura în care renunți la tine pentru celălalt este măsura în care-l iubești.

Dionisie de la Albac, *Scrisoare de Valentine's Day*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat. **20 de puncte**

1. Precizează cărei categorii de vârstă se adresează părintele Dionisie în scrisoare, justificându-ți răspunsul cu o secvență de text. **4 puncte**
2. Indică două aspecte de care omul devine conștient în iubire. **4 puncte**
3. Transcrie structura care arată măsura iubirii pentru celălalt. **4 puncte**
4. Formulează o învățătură morală desprinsă din textul dat. **4 puncte**
5. Explică, în 30-50 de cuvinte, sensul secvenței: *măsura iubirii este măsura jertfirii, și măsura jertfirii este măsura iubirii*. **4 puncte**

B. Pornind de la secvența „învățați cu adevărat să iubiți ca să fiți fericiți. Căci iubirea adevărată nu vine și pleacă-ndată. Ea crește odată cu sufletul și cu ființa”, redactează un text narativ despre iubire, de minimum 150 de cuvinte, valorificând experiența ta culturală și spirituală/religioasă.

20 de puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a VIII-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

*Când am fost ură am fost mare,
Dar, astăzi, cu desăvârșire
Sunt mare, căci mă simt iubire,
Sunt mare, căci mă simt uitare.*

*Ești mare când n-ai îndurare,
Dar te ridici mai sus din fire
Când ți-este inima iubire,
Când ți-este sufletul iertare.*

*Știu: toate sunt o-ndurerare,
Prin viață trecem în neștire,
Dar mângâierea e-n iubire,
De-ar fi restriștea cât de mare,
Și înălțarea e-n iertare.*

Al. Macedonski, *Rondelul meu*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Notează relația de opoziție realizată la nivelul textului. **4 puncte**
2. Transcrie din text două figuri de stil diferite, menționând felul acestora. **4 puncte**
3. Precizează valoarea expresivă a utilizării verbelor la timpul prezent în textul dat. **4 puncte**
4. Prezintă, în două-trei enunțuri, atitudinea față de existență. **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Sunt mare căci mă simt iubire*. **4 puncte**

B. Redactează un text, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți importanța iubirii ca formă de împlinire, valorificând textul dat și experiența culturală/religioasă. 20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea modului în care omul conștientizează importanța iubirii ca formă de împlinire; **4 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea experienței personale și culturale/religioase; **6 puncte**
- susținerea unui punct de vedere original asupra temei. **6 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Asta face iubirea: împlinește, completează, adaugă. Dacă ai pe cineva apropiat, îi treci cu vederea și defectele. Dacă iubești pe cineva, îl iubești cu scăderile lui cu tot, cu patimi cu tot, cu răutăți cu tot. Dacă nu-l iubești, nu-l iubești nici cu calitățile lui, nu-l iubești nici cu virtuțile lui. Sigur, fiecare dintre noi avem și virtuți, avem și scăderi, dar iubirea acoperă scăderile și completează acolo unde este de completat și pune în evidență acolo unde este ceva de pus în evidență. Numai că până acolo este departe! Este departe în înțelesul că trebuie să rezolvăm odată patimile, răutățile, scăderile, insuficiențele, să trecem peste toate și atunci vine iubirea, care e fericire.

Teofil Părăian, Iubirea împlinește, completează și adaugă

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Transcrie o secvență care definește iubirea. **4 puncte**
2. Scrie două roluri ale iubirii. **4 puncte**
3. Prezintă rolul enunțului exclamativ. **4 puncte**
4. Explică, în 30 – 40 de cuvinte, motivul pentru care părintele Teofil Părăian sugerează că este nevoie de efort pentru dobândirea fericirii. **4 puncte**
5. Comentează, în 50 – 70 de cuvinte, secvența: *Dacă iubești pe cineva, îl iubești cu scăderile lui cu tot, cu patimi cu tot, cu răutăți cu tot. Dacă nu-l iubești, nu-l iubești nici cu calitățile lui.* **4 puncte**

B. Pornind de la enunțul: *În zilele noastre, oamenii aspiră să fie iubiți și de aceea eșuează. Corect este să nu te intereseze dacă alții te iubesc sau nu, ci dacă tu îl iubești pe Hristos și pe oameni. În felul acesta îți va fi plin sufletul (Sfântul Porfirie Kafsokalivitul), realizează un text, de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi importanța iubirii dezinteresate pentru împlinirea spirituală a omului, valorificând experiența culturală și spirituală/religioasă.*

20 de puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a IX-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Iubind – ne-ncredințăm că suntem. Când iubim,
oricât de-adâncă noapte-ar fi,
suntem în zi,
suntem în tine, Elohim.

Sub lumile de aur ale serii
tu vezi-ne cutreierând livezile.
Umblăm prin marea săptămână
gând cu gând și mână-n mână.

Și cum am vrea să te slăvim
pentru iubirea ce ne-o-ngădui, Elohim!
Dar numai rană a tăcerii
e cuvântul ce-l rostim.

Lucian Blaga – *Psalm*, din vol. *Poemele luminii*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Motivează folosirea persoanei I plural la nivelul textului. **4 puncte**
2. Ilustrează, într-un enunț, sentimentul dominant care se desprinde din poezie. **4 puncte**
3. Comentează semnificația versului „gând cu gând și mână-n mână”. **4 puncte**
4. Transcrie, din text, o secvență care surprinde legătura dintre om și divinitate. **4 puncte**
5. Interpretează, în 40 – 60 de cuvinte, relația dintre iubire și libertate, valorificând textul dat. **4 puncte**

B. Scrie un eseu de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți modul în care omul conștientizează relația dintre libertate și responsabilitate în lumea contemporană, valorificând textul dat și experiența personală și culturală/religioasă. 20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea modului în care omul conștientizează importanța libertății și a responsabilității; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

De obicei, propovăduia fericirea creștină. Ne spunea tuturor că un creștin trebuie să fie fericit. „De ce ești supărat? Nu e voie! Creștinul nu e voie să fie supărat! Trebuie să fie vesel! Noi suntem ai lui Hristos. Nu e bine să fim supărați! Creștinismul e o școală a fericirii! Cea dintâi datorie a unui creștin e să fie fericit!” Sau ne zicea: „Trebuie să fim blânzi și să avem bun-simț. Decență. Să fim manierați. Nu uitați că Hristos nu intră peste oameni. Nu dă buzna. Nu sparge geamurile și nu strigă. Hristos bate frumos la ușă. El așteaptă cuminte acolo și dacă vrem să-i deschidem — bine!”

Când se supăra, în schimb, ceea ce se întâmpla rar, era foarte greu de scos din starea aceea. De exemplu, de-a lungul anilor strânsese o colecție de cărți aduse din străinătate, majoritatea interzise, semnate de marii noștri scriitori [...]. Le ținea într-un dulăpior sub cheie, tot la biblioteca de la Rohia. Era comoara lui. La un moment dat, mănăstirea a fost vizitată de un grup de scriitori români, iar el, tot ca un copil, și-a dorit să le arate și mica lui colecție interzisă. Povestea asta o știu de la alți oameni din mănăstire, pentru că s-a întâmplat pe când încă nu ajunsese acolo.

Lavinia Bălulescu, *Steinhardt. Bughi mambo rag*

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Precizează două trăsături ale creștinului. **4 puncte**
2. Menționează două sfaturi pe care părintele le dădea apropiaților, așa cum sunt precizate în text. **4 puncte**
3. Explică semnificația sintagmei „*Era comoara lui*”, valorificând informațiile din textul dat. **4 puncte**
4. Prezintă conceptul de fericire în viziunea autorului. **4 puncte**
5. Comentează, în 40 – 60 de cuvinte, în ce constă datoria unui creștin. **4 puncte**

B. Redactează, în minimum 200 de cuvinte, un eseu cu tema „*libertatea de a fi fericit*” în perioada contemporană, valorificând experiența ta culturală și/ sau religioasă.

20 de puncte

În conceperea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus; **4 puncte**
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase; **6 puncte**
- enunțarea unor judecăți de valoare care să transmită experiența personală și culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei prin încadrarea compunerii în tipologia cerută. **4 puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a X-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Unde se duc orele?
Au un fel suspect de a se furișa,
De a scăpa atenției
Dispărând pur și simplu.
Dar ce înseamnă a dispărea?
Cum poate ceva ce este
Să nu mai fie
Ca și cum n-ar fi fost?
Unde se duc orele deodată
Și, mai ales, de unde vin
Ca niște bărci de hârtie
Care lunecă lin
Pe-o mare desenată
Cu valuri pe de rost?

Ana Blandiana, *Unde se duc orele?*,
din vol. *Variațiuni pe o temă dată*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Notează tema poeziei. **4 puncte**
2. Menționează două motive literare. **4 puncte**
3. Comentează, în 40 – 60 de cuvinte, o figură de stil, pe care o vei preciza. **4 puncte**
4. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, rolul enunțurilor interogative. **4 puncte**
5. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, rolul utilizării verbelor la modul indicativ, timpul prezent. **4 puncte**

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte în care să prezinți relația dintre timp și condiția umană, valorificând textul dat, dar și experiența personală și culturală/religioasă.

20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni asupra modului în care conștiința oferă posibilitatea înțelegerii autentice a lumii; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

În mica celulă de la zarcă* (Gherla), singur îngenunchez și fac un bilanț. Am intrat în închisoare orb (cu vagi străfulgerări de lumină, dar nu asupra realității, ci interioare, străfulgerări autogene* ale beznei, care despică întunericul fără a-l risipi) și ies cu ochii deschiși; am intrat răsfățat, răzgâiat, ies vindecat de fasoane*, nazuri, ifose; am intrat nemulțumit, ies cunoscând fericirea; am intrat nervos, supărăcios, sensibil la fleacuri, ies nepăsător; soarele și viața îmi spuneau puțin, acum știu să gust felioara de pâine cât de mică; ies admirând mai presus de orice curajul, demnitatea, onoarea, eroismul; ies împăcat: cu cei cărora le-am greșit, cu prietenii și dușmanii mei, ba și cu mine însumi.

Stau deci în genunchi și mulțumesc lui Hristos Dumnezeu și-l făgăduiesc să fac tot ce voi putea spre a mă purta de-acum încolo ca un domn rece în fața tuturor adversităților, piedicilor, zădărilor; numai vesel, mereu recunoscător pentru orice bucurie; și voiesc mai bine moartea decât să fac păcate strigătoare la cer.

Nicolae Steinhardt, *Jurnalul fericirii*

*zarcă – carceră, închisoare

*autogenă – a cărei dezvoltare este produsă de factori interni

*fason – moft

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Identifică două schimbări dobândite de autor după experiența detenției. **4 puncte**
2. Transcrie secvența care indică idealul de viață pe care și-l propune autorul. **4 puncte**
3. Precizează două aspecte ale relației dintre om și divinitate. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, valorificând textul dat, modul în care autorul se raportează la experiența închisorii. **4 puncte**
5. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, o semnificație a secvenței: „Am intrat în închisoare orb [...] și ies cu ochii deschiși”. **4 puncte**

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, despre conștiință și demnitate în contextul suferinței, pornind de la mesajul afirmației „ies admirând mai presus de orice curajul, demnitatea, onoarea, eroismul”, în care să valorifici o experiență personală/culturală și spirituală/religioasă.

20 de puncte

În conceperea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- prezentarea propriei viziuni asupra legăturii dintre conștiință, demnitate și suferință; **6 puncte**
- evidențierea mesajului pe care afirmația indicată îl transmite în contextul respectiv; **6 puncte**
- valorificarea unei experiențe personale/culturale; **4 puncte**
- valorificarea unei experiențe spirituale/religioase. **4 puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a XI-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Priveam fără de țință-n sus –
Într-o sălbatică splendoare
Vedeam Ceahlăul la apus,
Departa-n zări albastre dus,
Un uriaș cu fruntea-n soare,
De pază țării noastre pus.
Și ca o taină călătoare,
Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin
Și n-avea aripi să mai zboare!
Și tot văzduhul era plin
De cântece ciripitoare.

Privirile de farmec bete
Mi le-am întors către pământ –
Iar spicele jucau în vânt,
Ca-n horă dup-un vesel cânt
Copilele cu blonde plete,
Când saltă largul lor vestmânt.
În lan erau feciori și fete,
Și ei cântau o doină-n cor.
Juca viața-n ochii lor
Și vântul le juca prin plete.
Miei albi fugeau către izvor
Și grauri suri zburau în cete.

George Coșbuc, *Vara*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Menționează, într-un enunț, două sentimente desprinse din poezie. **4 puncte**
2. Transcrie două figuri de stil diferite, pe care le vei preciza. **4 puncte**
3. Comentează, în 40 – 60 de cuvinte, semnificația secvenței: „Priveam fără de țință-n sus – / Într-o sălbatică splendoare/ Vedeam Ceahlăul la apus,/Departa-n zări albastre dus”. **4 puncte**
4. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, rolul utilizării verbelor la modul indicativ, timpul imperfect. **4 puncte**
5. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, o legătură între două planuri surprinse în fragmentul dat. **4 puncte**

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre frumusețea naturii și existența ființei umane, valorificând textul dat și experiența personală și culturală/religioasă. 20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea viziunii proprii asupra frumuseții naturii; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Cred că este foarte important să ne amintim că frumusețea, dacă vorbim despre ea ca despre un act al creației, se referă nu numai la cele create, ci și la cele necreate, adică la pătășia lumii nevăzute. Putem vorbi de aceasta nu numai în termeni de sfințenie, armonie, puritate, sănătate în toate dimensiunile sale, ci și ca frumusețe împlinită, manifestare a ceea ce este adevărat și dincolo de adevăr, a ceea ce este realitatea în fața noastră, o frumusețe care este forța de convingere a acestei realități. [...] Există frumusețea adevărată, care îl înalță pe om, și există frumusețea falsă, care provine din lăcomia umană, din meschinăria omului, din voluptate, din frumusețea despărțită de sentimentele profunde și autentice. [...] Iată încă un moment relevant: „Nevoia de frumusețe și creativitatea care o întruchiează sunt inseparabile pentru om, fără de care omul nu ar vrea să trăiască în lume. Omul tânjește după ea, o găsește și acceptă frumusețea fără condiții. Doar pentru că este frumusețe, se înclină în fața ei, cu respect, fără să se întrebe la ce folosește și ce se poate cumpăra cu ea? Poate că acesta este cel mai mare mister al creativității artistice, faptul că imaginea frumuseții creată de ea devine imediat un idol, în chip necondiționat.

Și de ce devine un idol? Pentru că nevoia de frumos se dezvoltă cel mai mult atunci când omul se află în discordanță cu realitatea, în dizarmonie, în luptă. Adică atunci când trăiește cel mai mult, pentru că omul trăiește cel mai mult atunci când caută și obține ceva. Când găsește ceea ce caută, atunci, pentru o vreme, parcă viața încetinește pentru el. Am văzut chiar și exemple când omul, ajuns la idealul dorințelor sale și neștiind încotro să tindă mai departe, fiind satisfăcut până la capăt, a căzut într-un fel de melancolie, ba chiar s-a făcut pe sine însuși să simtă această melancolie, căutând un alt ideal în viața lui.

Antonie de Suroj, *Frumusețea și urâtenia*

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Explică afirmația „...o frumusețe care este forța de convingere a acestei realități”. **4 puncte**
2. Enumeră cele două tipuri de frumusețe. **4 puncte**
3. Menționează două diferențe care apar în text între „frumusețea adevărată” și „frumusețea falsă”. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, o semnificație a secvenței: „Nevoia de frumusețe și creativitatea care o întruchiează sunt inseparabile pentru om, fără de care omul nu ar vrea să trăiască în lume. Omul tânjește după ea, o găsește și acceptă frumusețea fără condiții. Doar pentru că este frumusețe, se înclină în fața ei, cu respect, fără să se întrebe la ce folosește și ce se poate cumpăra cu ea?”. **4 puncte**
5. Formulează un îndemn pentru tinerii de azi, plecând de la textul următor: „Există frumusețea adevărată, care îl înalță pe om, și există frumusețea falsă, care provine din lăcomia umană, din meschinăria omului, din voluptate, din frumusețea despărțită de sentimentele profunde și autentice”. **4 puncte**

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să evidențiezi viziunea contemporană asupra frumuseții, valorificând experiența ta culturală/religioasă.

20 de puncte

În conceperea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus; **6 puncte**
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase; **6 puncte**
- valorificarea unei experiențe culturale/religioase; **4 puncte**
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei prin încadrarea textului în tipologia cerută. **4 puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor de cuvinte. **1 punct**

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a XII-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Nu-ți cer un lucru prea cu neputință
În recea mea-ncruntată suferință.
Dacă-ncepui de-aproape să-ți dau ghes,
Vreau să vorbești cu robul tău mai des.

De când s-a întocmit Sfânta Scriptură
Tu n-ai mai pus picioru-n bățatură
Și anii mor, și veacurile pier
Aci sub tine, dedesubt, sub cer.

Când magii au purces după o stea,
Tu le vorbeai – și se putea.
Când fu să plece și Iosif,
Scris l-ai găsit în catastif
Și i-ai trimis un înger de povață –
Și îngerul stătu cu el de față.
Îngeri tăi grijeau pe vremea ceea
Și pruncul și bărbatul și femeea.

Doar mie, Domnul, veșnicul și bunul,
Nu mi-a trimis, de când mă rog, niciunul...

Tudor Arghezi, *Nu-ți cer un lucru prea cu neputință*

*a da ghes – a îndemna

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Numește o funcție a limbajului, ilustrând-o cu două exemple din text. **4 puncte**
2. Menționează tema textului și un motiv literar. **4 puncte**
3. Precizează tipul de lirism, justificându-ți răspunsul prin două secvențe semnificative. **4 puncte**
4. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificația titlului, prin referire la o secvență reprezentativă. **4 puncte**
5. Comentează, în minimum 50 de cuvinte, primele patru versuri, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

B. Scrie un eseu de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți modul de manifestare a sacrului în existența omului, pornind de la textul-suport. 20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni despre modul în care se manifestă sacrul în existența umană; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Creștinismul este marea taină a comuniunii personale, marea taină a creșterii persoanei din viața altei persoane și din viața Persoanei lui Hristos plină de infinitate dumnezeiască. Hristos, Însuși, ne umple de iubire față de El, prin iubirea Lui față de noi. Dragostea e opusul individualismului rigid, e deschiderea inimii în mod nelimitat pentru ceilalți, în Hristos, e uitare de sine pentru ceilalți, după pilda și din puterea lui Hristos. A trăi în dragoste înseamnă a trăi în nelimitare generoasă, iradiată în noi din infinitatea persoanei lui Dumnezeu, aflătoare în celelalte persoane. Persoanele cresc numai prin iubirea manifestată în faptele proprii, iar iubirea se arată în comuniunea persoanei care face unele fapte cu cea pentru care le face. Faptele sunt manifestările relației iubitoare directe între persoană și persoană. Numai din iubirea lui Dumnezeu, manifestată în fapte, omul se poate umple cu adevărat de o iubire netrecătoare, manifestată în fapte interminabile. Căci creșterea noastră personală e o creștere comună cu ceilalți în Dumnezeu, manifestată în fapte de iubire.

Pr. Dumitru Stăniloae, *Iubirea creștină*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Transcrie, din textul-suport, două cuvinte aflate în relație de sinonimie. **4 puncte**
2. Indică motivul pentru care creștinismul este văzut ca o mare taină. **4 puncte**
3. Menționează importanța faptelor în realizarea comuniunii dintre semenii. **4 puncte**
4. Prezintă, în două-trei enunțuri, opinia despre iubirea creștină, așa cum reiese din textul dat. **4 puncte**
5. Explică, în 40 – 50 de cuvinte, afirmația: *Căci creșterea noastră personală e o creștere comună cu ceilalți în Dumnezeu, manifestată în fapte de iubire.* **4 puncte**

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți importanța faptelor bune pentru realizarea comuniunii cu Dumnezeu, valorificând experiența ta culturală și spirituală/religioasă.

20 de puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor de cuvinte. **1 punct**